

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 39/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, lagen om utlänningsregistret och hittegodslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 september 2010 en proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, lagen om utlänningsregistret och hittegodslagen (RP 104/2010 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 47/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Elina Setälä och polisinspektör Joni Länsivuori, inrikesministeriet
- specialsakkunnig Leena Vettenranta, justitieministeriet
- direktör Kaarina Koskinen, Migrationsverket
- projektchef Ismo Parviainen, Polisstyrelsen
- överinspektör Heikki Huhtiniemi, Dataombudsmannens byrå.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- utrikesministeriet
- Minoritetsombudsmannen
- Flyktingrådgivningen rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att utlänningslagen, lagen om utlänningsregistret och hittegodslagen ska ändras. I lagarna görs de ändringar som behövs för att införa biometriska kännetecken i uppehållstillstånd.

I Europeiska unionens lagstiftning förutsätter att medlemsstaterna börjar utfärda uppehållstillstånd i form av kort. Den tekniska delen av uppehållstillståndskortet ska som biometriska kännetecken innehålla en ansiktsbild och två fingeravtrycksbilder.

Också de uppehållskort som beviljas unionsmedborgares familjemedlemmar föreslås bli

ändrade till chipsförsedda kort i enlighet med unionslagstiftningen.

Utlänningslagen kompletteras med bestämmelser om tagande av fingeravtryck och lagring av dem i uppehållstillståndskortets chip samt om ändamålet med och rättigheterna att använda fingeravtrycksuppgifterna. Uppgifterna i kortets tekniska del få avläsas endast av de myndigheter som behöver uppgifterna. Myndigheterna ska i enlighet med unionens lagstiftning ha rätt att avläsa uppgifterna endast när det behövs för att fastställa uppehållstillståndets autenticitet och verifiera innehavarens identitet.

I utlänningslagen tas också in bestämmelser om informationssäkerheten för biometriska kännetecken. Tanken är att biometriska kännetecken i uppehållstillstånd ska förhindra missbruk av uppehållstillstånden genom att det skapas en tillförlitligare koppling mellan uppehållstillståndet och dess innehavare. I utlänningslagen ska dessutom föreskrivas om när uppehållstillståndskortet upphör att gälla och om hur ansökan om ett nytt kort ska göras.

Lagen om utlänningsregistret kompletteras med bestämmelser om registrering av fingeravtryck i en databas, om ändamålet med uppgifter-

na och om rättigheterna att använda dem. Fingeravtrycken av den som ansöker om uppehållstillstånd ska föras in i utlänningsregistret. Enligt förslaget ska fingeravtrycksuppgifterna i databasen få användas för att fastställa uppehållstillståndets autenticitet och verifiera innehavarens identitet.

Hittegodslagen kompletteras med bestämmelser om överlämnande till polisen av uppehållstillståndskort som inlämnats till en hittegodsbyrå och med bestämmelser om förstörande av dem.

Lagarna avses träda i kraft senast i maj 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Propositionens avser att införa biometriska kännetecken i uppehållstillståndskort för medborgare i tredje länder för att uppfylla kraven i EU:s förordning om uppehållstillstånd och förordningen om ändring av den. EU-lagstiftningen kräver att medlemsstaterna börjar utfärda enhetligt utformade uppehållstillstånd i form av kort och att i kortets chip lagras en ansiktsbild och två fingeravtrycksbilder som biometriska kännetecken. Meningen med uppehållstillståndskort som innehåller biometriska kännetecken är att göra uppehållstillståndet säkrare och skapa en tillförlitligare koppling mellan uppehållstillståndet och dess innehavare.

Efter att det nya kortet tagits i bruk kommer förfarandet för ansökan om uppehållstillstånd att ändras så att varje sökande personligen ska lämna fingeravtryck för kortet. Därför föreslår regeringen att endast sökanden själv ska kunna inleda sin ansökan om uppehållstillstånd. Som en följd av detta föreslås den rätt utlänningslagens 62 § 1 mom. ger en anknytningsperson att inleda ansökan bli upphävd.

Utskottet konstaterar att också utlänningslagens 82 § om inledande av ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare och näringsidkare bör upphävas, eftersom inte heller arbetsgivaren

kan lämna in en ansökan på den anställdas vägnar efter att lagändringen trätt i kraft.

Sammanfattningsvis anser utskottet att propositionen är behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslag 3 utan ändringar och lagförslag 1 och 2 med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Användning av signalement

Lagen om utlänningsregistret föreslås bli ändrad genom tillägg av en ny 3 b § som föreskriver att fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjer ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande (GrUU 47/2010 rd) att användningen av fingeravtrycksuppgifter inom ramen för befogenheterna för ändamålen i 2 § för att fastställa ett uppehållstillståndskorts autenticitet och verifiera identiteten hos innehavaren har ett nära samband med ändamålet för att samla och registrera uppgifterna och att inte heller hänvisningen i 3 b § 3 mom. i lagförslag 2 till 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) strider mot grundlagen.

I 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet finns bestämmelse om hur fingeravtrycksuppgifter i pass får användas. Fingeravtrycksuppgifter får användas för

andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för bara om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat.

Grundlagsutskottet lyfter i sitt utlåtande fram användningen av uppgifter som registreras med stöd av den gällande 131 § i utlänningslagen. Enligt den paragrafen får på en utlännings tas fingeravtryck, fotografier och andra signalement för identifiering och registrering. De här uppgifterna registreras i polisens informationssystem för förvaltningsärenden med stöd av 3 § 3 mom. 7 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Hur de här uppgifterna får användas regleras i 16 § i samma lag.

I 16 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ges polisen tämligen stora befogenheter att använda uppgifter i polisens personregister för andra än det ursprungliga ändamålet. Uppgifterna kan användas t.ex. för att förebygga och utreda brott. Detta gäller även signalement som tagits med stöd av utlänningslagens 131 § och som registrerats i registret.

Grundlagsutskottet anser att 131 § i utlänningslagen behöver kompletteras med en bestämmelse om att användningen av fingeravtryck begränsas uteslutande till ändamål som svarar mot det ändamål som de samlats in och registrerats för. Ett sådant ändamål kan ha samband med att hindra och utreda exakt angivna brott, men bara i den omfattning som verksamheten har ett nära samband med det ursprungliga insamlings- och registreringsändamålet. Vad gäller andra ändamål är det möjligt att hänvisa till 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Utskottet påpekar att ändringen betyder att 16 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet inte längre tillämpas på användning av fingeravtrycksuppgifterna i fråga. Avslutningsvis framhåller utskottet att dess konstitutionella anmärkning mot 131 § också kan beaktas genom att ändra lagen om behandling av

personuppgifter i polisens verksamhet, om det visar sig vara lagstiftningstekniskt mer motiverat.

Förvaltningsutskottet påpekar att det främsta syftet med registeruppgifterna är att kontrollera att förutsättningarna för utlänningsansökning uppfylls. Villkorsuppfyllelsen när det gäller inresa och vistelse handlar i många stycken om att det ska gå att verifiera en utlännings identitet, att frågor som gäller hans eller hennes inresa och utresa samt vistelse och arbete ska kunna behandlas och att beslut i anknytning till dem ska kunna fattas. De ändringar som grundlagsutskottet kräver låter sig lagtekniskt lämpligast göra genom att inte bara 131 § i utlänningslagen och 3 b § i lagen om utlänningsregistret ändras utan också bestämmelserna i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet i samband med en total översyn av dem.

Utlämnande av fingeravtrycksuppgifter till utlandet

Grundlagsutskottet framhåller att utlämnande av uppgifter till utlandet måste bedömas på samma premisser som utlämnande i eget land. I den fortsatta behandlingen av ärendet gäller det att försäkra sig om att det i lagstiftningen finns behöriga bestämmelser om vidareutlämnande i propositionen avsedda fingeravtrycksuppgifter.

Enligt utredning till utskottet är det meningen att frågan ska undersökas i ett projekt för översyn av registerlagstiftningen som kommer att tillsättas i år, och utifrån det projektet göra nödvändiga ändringar i lagen om utlänningsregistret.

Propositionens ekonomiska konsekvenser

Enligt propositionen har det i statsrådets rambeslut inte anvisats någon tilläggsfinansiering för de föreslagna åtgärderna och ett eventuellt behov av mer personal ska tillgodoseas inom ramen för produktivhetsprogrammets produktivhetsmål, vid behov så att besparingar motsvarande ökningarna inriktas på andra funktioner inom förvaltningsområdet.

Utskottet påpekar att behandlingen av tillståndsärenden tillförs ett nytt moment när bio-

metriska kännetecken ska tas av de sökande. Dessutom behövs det behörig teknisk utrustning för ändamålet. Den extra tid som går åt till behandlingen av biometriska uppgifter kräver också sina resurser och inom polisförvaltningen behövs det utbildning när de biometriska tillståndskorten ersätter de klistermärkesförsedda uppehållstillstånden. Därför gäller det att se till att det finns tillräckligt med personal för de nya uppgifter som lagändringen för med sig och att personalen få nödvändig utbildning för dem.

Detaljmotivering

1. Lag om ändring av utlänningslagen

60 d §. Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort. Utskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. "Finlands beskickning utomlands" byts ut mot det vedertagna "finska beskickningar".

60 e §. Avläsning och jämförelse av biometriska kännetecken. Utskottet föreslår att "Finlands utlandsbeskickningar" byts ut mot "finska beskickningar" i 1 mom.

60 f §. När ett uppehållstillståndskort upphör att gälla. Utskottet föreslår att "Finlands utlandsbeskickningar" byts ut mot det vedertagna uttrycket "finska beskickningar" i 2 mom.

82 §. Anhängiggörande av ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för näringsidkare (Ny). Efter att det nya uppehållstillståndskortet tagits i bruk kommer förfarandet för ansökan om uppehållstillstånd att ändras så att varje sökande personligen ska lämna fingeravtryck för kortet. Eftersom endast sökanden själv hädanefter kan inleda sin ansökan, föreslår utskottet att 82 § upphävs.

131 §. Upptagande av signalement. Enligt 131 § i utlänningslagen får signalement tas för identifiering och registrering. Utskottet föreslår

att reglerna om identifiering och registrering i 1 mom. ska bli exaktare. Därför föreslås momentet bli ändrat så att det innehållsligt motsvarar 2 § 2 mom. om ändamålet med identifieringen och registreringen i lagen om utlänningsregistret. Signalement får enligt förslaget tas för verifiering av identitet, för beslut, behandling och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnad av statens säkerhet.

Hittills har i paragrafen inte heller angetts mot vilka register fingeravtrycksuppgifter som tagits och registrerats med stöd av den får jämföras. Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 3 mom. och att det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. I det nya 3 mom. anges exakt mot vilka register som fingeravtryck tagna med stöd av paragrafen får jämföras.

Utskottet föreslår i det nya 3 mom. att fingeravtrycksuppgifter ska för kontroll av inreseförutsättningarna också få jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden när de registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna maximistraffet är fängelse i minst ett år.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen. I lagförslaget ingår ingen övergångsbestämmelse om ärenden som har väckts innan lagen trädde i kraft. Eftersom ansökningar som anhängiggjorts innan lagen trädde i kraft kommer att behandlas efter att tidsfristen i EU:s förordning om uppehållstillstånd löpt ut, behövs det i utlänningslagen en övergångsbestämmelse om hur lagen tillämpas på ansökningar som anhängiggjorts innan lagen trädde i kraft och om komplettering av ansökan med fingeravtryck.

Eftersom det är mycket besvärligt eller närapå omöjligt att komplettera alla ansökningar som anhängiggjorts utomlands innan lagen trädde i kraft, föreslår utskottet att tidsfristen i EU-förordningen ska gälla för de här ansökningarna.

2. Lag om ändring av lagen om utlänningsregistret

3 b §. *Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden.* Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden. Enligt 2 § 2 mom. i lagen om utlänningsregistret förs och används registret som underlag för behandling av, beslut om och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete i Finland, för tryggnad av statens säkerhet och för genomförande av sådana normala säkerhetsutredningar och omfattande säkerhetsutredningar som avses i lagen om säkerhetsutredningar.

Utskottet föreslår att 3 b § ändras så att skrivningen exaktare motsvarar det i 2 § 2 mom. angivna ändamålet med registret. Dessutom föreslår utskottet att "Finlands utlandsbeskickningar" byts ut mot "finska beskickningar" i 1 mom.

I slutet av 2 mom. föreslår utskottet ett tillägg om med vilka olika register fingeravtrycksuppgifter får jämföras utöver dem som regeringen föreslagit. Utskottet föreslår att fingeravtrycksuppgifter inte bara ska få jämföras med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen har registrerats i informationssystemet för för-

valtningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet utan också för kontroll av inreseförutsättningarna med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden när de registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna maximistraffet är fängelse i minst ett år.

Lagstiftningsordning

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande konstaterar förvaltningsutskottet att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, eftersom förvaltningsutskottet på behörigt sätt har beaktat grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning till 131 § i lagförslag 1.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1 och 2 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i utlänningslagen (301/2004) 69 § 5 mom. och 82 §,

ändras 3 § 23 punkten, 34, 35 och 60 §, 61 § 1 mom., 62 §, 131 § 1 och 2 mom. och 185 § 1 mom.,

av dem 3 § 23 punkten sådan den lyder i lag 619/2006, 34 och 60 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 358/2007, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 323/2009, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 549/2010 och 185 § 1 mom. sådant det lyder i lag 323/2009, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 619/2006, 358/2007 och 323/2009, nya 24 och 25 punkter, till lagen nya 33 a, 33 b, 60 d, 60 e, 60 f och 60 g §, 131 §, sådan den lyder delvis änd-

rad i lag 323/2009, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 161 §, sådan den lyder i lag 360/2007, ett nytt 3 mom. samt till 161 a §, sådan den lyder i lag 360/2007, ett nytt 3 mom. som följer:

3, 33 a, 33 b, 34, 35 och 60 §
(Som i RP)

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket, polisen, gränsbevakningsväsendet eller *en finsk beskickning* ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och om internationellt skydd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandes samtliga fingrar. Sökanden ska bifoga sin ansiktsbild till ansökan.

(2 mom. som i RP)

60 e §

Avläsning och jämförelse av biometriska kännetecken

Biometriska kännetecken som har lagrats i uppehållstillståndskortets tekniska del får avläsas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten samt *finska beskickningar*.

(2 och 3 mom. som i RP)

60 f §

När ett uppehållstillståndskort upphör att gälla

(1 mom. som i RP)

När uppehållstillståndskortet har upphört att gälla tar Migrationsverket, den lokala polisen, gränskontrollmyndigheten eller *en finsk beskickning* hand om uppehållstillståndskortet och antecknar i utlänningsregistret att kortet har upphört att gälla. Ett kort som omhändertagits av myndigheten ska förstöras.

60 g, 61 och 62 §
(Som i RP)

131 §

Upptagande av signalement

Polisen eller gränskontrollmyndigheten får för *verifiering av identitet, för behandling, beslut och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggande av statens säkerhet* ta fingeravtryck, fotografier och andra signalement på en utlänning

1) som har ansökt om asyl eller uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd, humanitärt skydd eller tillfälligt skydd,

2) som har ansökt om uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har fått uppehållstillstånd i egenskap av en utlänning som tagits till Finland inom flyktingkvoten,

4) som enligt beslut ska avvisas eller utvisas, eller

5) vars identitet är oklar.

De i 1 mom. avsedda signalementen införs i ett register som polisen för. Uppgifterna ska hållas åtskilda från signalementen för personer som är misstänkta för brott *och från de fingeravtryck som i enlighet med 3 b § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) införs i utlänningsregistret och som tas för ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar*. Uppgifterna avförs i enlighet med 9 § i lagen om utlänningsregistret.

Fingeravtrycksuppgifter som avses i 1 mom. får jämföras med fingeravtrycksuppgifter som med stöd av denna paragraf har registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och med fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden och delregistret för främlingspass och resedokument för flykting, vilka ingår i det utlänningsregister som nämns i 3 § i lagen om utlänningsregistret. Dessutom får

fingeravtrycksuppgifter som införs i registret för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år. (Nytt 3 mom.)

(4 mom. som 3 mom. i den gällande lagen)

161, 161 a och 185 §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den

20 .

Denna lag tillämpas på sådana vid lagens ikraftträdande anhängiga ansökningar om uppehållstillstånd, internationellt skydd eller uppehållskort som sökanden gjort i Finland och om vilka beslut fattas efter att lagen trätt i kraft. Ansökan ska i enlighet med 22 § i förvaltningslagen kompletteras med fingeravtryck.

Lagen tillämpas också på sådana vid lagens ikraftträdande anhängiga ansökningar om uppehållstillstånd utifrån vilka sökande som vistas utomland beviljas uppehållstillståndskort den 20 maj 2012 eller därefter. Ansökan ska i enlighet med 22 § i förvaltningslagen kompletteras med fingeravtryck.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 7 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 10 § 3 mom., sådana de lyder, 7 § 1 mom. och 10 § 3 mom. i lag 459/2009 och 9 § 1 mom. i lag 305/2004, samt fogas till lagen en ny 3 b § som följer:

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. fastställa ett uppehållstillståndskorts autenticitet och verifiera identiteten hos innehava-

ren till ett uppehållstillstånd, för behandling, beslut och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnade av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och uppgifter om fingeravtryck i delregistret för främlingspass och resedokument för flyktning och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om be-

FvUB 39/2010 rd — RP 104/2010 rd

*handling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.
(3 och 4 mom. som i RP)*

7, 9 och 10 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 4 mars 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Antti Rantakangas /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Marko Asell /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Juha Hakola /saml
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /gröna

Oiva Kaltiokumpu /cent
Elsi Katainen /cent
Outi Mäkelä /saml
Raimo Piirainen /sd
Lenita Toivakka /saml
Unto Valpas /vänst
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.

RESERVATION 1***Motivering***

Regeringen föreslår att biometriska kännetecken ska införas i uppehållstillstånd i enlighet med kraven i EU:s förordning om uppehållstillstånd och förordningen om ändring av den. Det handlar företrädesvis om att införliva en direkt tillämplig EU-förordning med nationell lagstiftning. I lagförslagen finns också en del nationella lösningar som EU-lagstiftningen inte förutsätter. Bestämmelserna om tagande av fingeravtryck är betydelsefulla med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna.

Regeringen föreslår att fingeravtryck av den som ansöker om uppehållstillstånd eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar ska lagras i kortets chip. Där ska också lagras en ansiktsbild och vissa andra uppgifter. Fingeravtrycken föreslår bli registrerade i utlänningsregistret. Fingeravtrycksuppgifterna i registret ska enligt förslaget få användas för identitetsverifiering, men endast för att identifiera sökanden eller verifiera uppehållstillståndets autenticitet. Dessutom får polisen använda fingeravtrycksuppgifter för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller för ett brott eller ett offer som annars inte kunnat identifieras.

Grundlagsutskottet förutsätter i sitt utlåtande (GrUU 47/2010 rd) att användningen av fingeravtryck måste begränsas uteslutande till ändamål som svarar mot det ändamål som de samlats in och registrerats för. Uppgifter som med stöd av 131 § i utlänningslagen registrerats i polisens register får användas i betydligt större omfattning än fingeravtrycksuppgifterna i passlagen eller de fingeravtrycksuppgifter som enligt det föreliggande förslaget ska registreras i utlänningsregistret. De ändringar som grundlagsutskottet yrkar på bör göras i samband med en totalöversyn av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Frågan om registrering av fingeravtryck i ett nationellt register måste bedömas med avseende

på såväl behov som proportionalitet. Som argument för registrering av fingeravtryck anförs att man på det sättet kan förhindra missbruk av identitet. Dessutom vill man försäkra sig om att den som ansöker om uppehållstillstånd inte tidigare lämnat in en ansökan under annan identitet. Regeringen framhåller också att fingeravtryck i en databas och rätt att använda dem för att identifiera utlännningar gör kontakten med myndigheten enklare och snabbare i vissa fall.

Socialdemokraterna lämnade i samband med en ändring av passlagen en reservation till FvUB 9/2009 rd, där det konstaterades att registreringen i en fingeravtrycksdatabas av fingeravtryck som tas för pass innebär ett betydande ingrepp i det skydd för privatlivet och personuppgifter som grundlagen ger. Socialdemokraterna ansåg att registret inte är en rätt avvägd åtgärd i förhållande till den eftertraktade nyttan. I princip gäller det fortfarande att vara försiktig med att inrätta register av detta slag, eftersom de är förknippade med stora säkerhetsrisker. Målen med lagförslaget kan uppnås även utan fingeravtrycksregistrering. Lättare myndighetskontakt rättfärdigar inte ett intrång i skyddet för privatlivet.

Förvaltningsutskottet tog enligt vår mening inte grundlagsutskottets kritiska ståndpunkt tillräckligt på allvar när det behandlade passlagen, och samma kritiska påpekanden äger relevans också i fråga om de nu aktuella lagförslagen. Detsamma konstaterar grundlagsutskottet i sitt utlåtande (GrUU 47/2010 rd). Biometriska kännetecken behöver inte registreras i en databas för längre tider för beställning av ett kort och kontroll av det färdiga kortet, och registreringen av kännetecken är inget måste för att ett uppehållstillståndskort och dess innehavares identitet ska kunna verifieras. Det finns inte tungt vägande samhälleligt behov av att registrera fingeravtryck, eftersom sökandens identitet kan styrkas även utan registrering med hjälp av det fingeravtryck som lagrats i uppehållskortets chip.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 3
enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner lagförslag 1
med ändringar (**Reservationens änd-
ringsförslag**) och

att riksdagen förkastar lagförslag 2.

Reservationens ändringsförslag**1.****Lag****om ändring av utlänningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utlänningslagen (301/2004) 69 § 5 mom. och 82 §,
ändras 3 § 23 punkten, 34, 35 och 60 §, 61 § 1 mom., 62 § (*utesl.*) och 185 § 1 mom.,
av dem 3 § 23 punkten sådan den lyder i lag 619/2006, 34 och 60 § sådana de lyder delvis ändrade i
lag 358/2007, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 323/2009, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i
lag 549/2010 och 185 § 1 mom. sådant det lyder i lag 323/2009, samt
fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 619/2006, 358/2007 och 323/2009, nya 24
och 25 punkter, till lagen nya 33 a, 33 b, 60 d, 60 e, 60 f och 60 g §, till 161 §, sådan den lyder i lag
360/2007, ett nytt 3 mom. samt till 161 a §, sådan den lyder i lag 360/2007, ett nytt 3 mom. som föl-
jer:

3, 33 a, 33 b, 34, 35, 60, 60 d—g, 61 och 62 §
(Som i FvUB)

131 §
(*Utesl.*)

161, 161 a och 185 §
(Som i FvUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FvUB)

Helsingfors den 4 mars 2011

Maarit Feldt-Ranta /sd
Raimo Piirainen /sd

RESERVATION 2

Motivering

Vi kan inte godkänna betänkandets förslag om ett fingeravtrycksregister i utlänningslagen. Att fingeravtrycksuppgifter får registreras i ett register på föreslaget sätt (bl.a. 60 d § och 131 § i lagförslag 1 och 3 b § i lagförslag 2) och användas brett utgör ett hot mot informationssäkerhe-

ten (60 e § i lagförslag 1) och kränker de asylsökandes mänskliga rättigheter.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 4 mars 2011

Unto Valpas /vänst
Veijo Puhjo /vänst